Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1307

2025 7 9

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2025/1307

2025 m. liepos 2 d.

dėl mokesčių paskatų, kuriomis remiamas švarios pramonės kursas ir atsižvelgiama į Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemą

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) 2025 m. sausio 29 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą „Konkurencingumo kelrodis“ ([1]), kuriame išvardyti prioritetiniai veiksmai, kuriais siekiama į Europos ekonomiką įpūsti naujos gyvybės. Jame išdėstytos trys konkurencingumui didinti būtinos transformacijos: 1) atotrūkio inovacijų srityje panaikinimas; 2) bendras priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir konkurencingumo užtikrinimo planas; 3) pernelyg didelės priklausomybės mažinimas ir saugumo didinimas;

(2) 2025 m. vasario 26 d. Europos Komisija paskelbė Švarios pramonės kurso komunikatą ([2]). Jame pateikiama ekonominių argumentų už priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, kaip ekonomikos augimo ir klestėjimo šaltinį. Remiantis Konkurencingumo kelrodžio komunikatu ir jame aptartu priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ramsčiu, Švarios pramonės kurso komunikate pateikiamos bendros priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir konkurencingumo veiksmų gairės. Pastarajame komunikate patvirtinama, kad ES yra įsipareigojusi siekti užsibrėžtų klimato srities tikslų, nes siūlomos aiškios verslo paskatos pramonei mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro Europoje, be kita ko, taikant žiedinės ekonomikos praktiką, ir taip didinti ES konkurencingumą. Taigi Švarios pramonės kurso komunikato tikslas – į vieną visa apimančią augimo strategiją sujungti ir skatinti klimato politikos veiksmus ir konkurencingumą, kartu didinant ir ES atsparumą. Daugiausia dėmesio jame skiriama 1) energijai imliai pramonei, kuriai reikia skubios paramos, kad galėtų mažinti savo priklausomybę nuo iškastinio kuro, elektrifikuotis, didinti žiediškumą ir spręsti didelių energijos kaštų, nesąžiningos pasaulinės konkurencijos ir sudėtingų taisyklių problemas, kurios visos riboja jos konkurencingumą, ir 2) švarių technologijų sektoriui, kuris yra esminis ateities konkurencingumui ir būtinas pramonės transformacijai, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir žiedinės ekonomikos pažangai;

(3) siekiant paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą ir sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, labai svarbu sutelkti išteklius privačiosioms investicijoms skatinti. Palyginti su ankstesniu dešimtmečiu, metines investicijas į energetiką, pramonės inovacijas bei veiklos plėtrą ir transporto sistemą ES turi padidinti maždaug 480 mlrd. EUR ([3]). Šiuo atžvilgiu svarbu, kad valstybių narių pelno mokesčio sistemų elementais, darančiais poveikį sprendimams dėl privačiųjų investicijų, būtų duodami kainų signalai, kuriais stiprinami ekonominiai argumentai už švarias technologijas ir nekenkiama kitai priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo politikai;

(4) mokesčių paskatos gali padėti siekti bendro pobūdžio su investicijomis ir augimu susijusių tikslų arba konkrečių tikslų, pvz., remti naujų švarių technologijų diegimą arba skatinti investicijas į pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Todėl jos gali paskatinti įmones investuoti į švarų turtą ir technologijas, kurie yra strategiškai svarbūs pereinant prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ir žiedinės ekonomikos;

(5) Švarios pramonės kurso komunikate paskelbta, kad Komisija valstybėms narėms rekomenduos tinkamas mokestines priemones švarioms investicijoms remti, įskaitant trumpesnius švarių technologijų turto nusidėvėjimo laikotarpius ir mokesčių kreditų naudojimą strateginiuose sektoriuose veikiančioms įmonėms siekiant pereiti prie švarios energijos;

(6) naujoji švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistema ([4]) suteikia galimybę teikti būtiną ir proporcingą valstybės pagalbą, pritraukiančią privačiąsias investicijas. Atsižvelgiant į galimą ryšį ir su mokestinėmis priemonėmis, valstybėms narėms primenama, kad kai šioje rekomendacijoje nustatytos priemonės yra susijusios su valstybės pagalba, atitinkamos suderinamumo taisyklės pateiktos Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemoje. Todėl tokiais atvejais ši rekomendacija turi būti skaitoma kartu su ta sistema;

([1]) COM(2025) 30 *final*.
([2]) COM(2025) 85 *final*.
([3]) SWD(2023) 68 *final*, 2021–2030 m.
([4]) C(2025) 7600 final. 2025 m. birželio 25 d. Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos priemonių švarios pramonės kursui remti sistema (Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistema)“.

(7) siekiant rasti ekonominių argumentų už dekarbonizuotus produktus reikia atsižvelgti į kelis veiksnius. Mokesčių paskatos turėtų būti vertinamos kaip vienas iš kintančio politikos priemonių derinio, kuris apima ir kompleksines priemones, pvz., anglies dioksido ir energijos apmokestinimą, taip pat konkrečias su paklausa susijusias priemones, elementų. Įmonės reikiamas investicijas atliks tik jei bus tikros, kad savo produktams turės rinką. Atsižvelgiant į kintantį technologinės parengties lygį, taigi ir atitinkamų produktų kainą, be to, kad atitinkamais atvejais turėtų būti laikomasi valstybės pagalbos sistemos, mokesčių paskatas, jų teikiamų lengvatų mastą ir reikalavimus atitinkančio turto apimtį reikėtų reguliariai peržiūrėti. Šiame peržiūros procese reikėtų atsižvelgti į tai, kad įmonės pageidautų jų investicijoms ir turtui taikomų nusidėvėjimo taisyklių stabilumo ir nuspėjamumo;

(8) šios rekomendacijos turinys pagrįstas tikslinėmis konsultacijomis su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais iš konkrečių sektorių, kurie yra svarbūs siekiant švarios pramonės kurso tikslų. Jis taip pat pagrįstas per viešas konsultacijas dėl Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos gautais atsakymais, kurie apėmė grįžtamąją informaciją apie šioje rekomendacijoje nustatytas mokesčių paskatas ([5]);

(9) šioje rekomendacijoje išdėstomi bendri pagrindiniai principai, kuriais valstybės narės turėtų vadovautis nustatydamos mokesčių paskatas, kad prisidėtų prie švarios pramonės kurso tikslų įgyvendinimo, ir daugiausia dėmesio skiriama politikos galimybėms, susijusioms su pelno mokesčiu. Parama švarioms technologijoms diegti ir pramonės priklausomybei nuo iškastinio kuro mažinti valstybėse narėse skiriasi. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas įmonėms visoje vidaus rinkoje ir padidinti teisinį tikrumą, mokesčių paskatos turėtų būti kuo labiau grindžiamos bendrais pagrindiniais principais;

(10) rekomendacijoje siūlomi mokesčių paskatų taikymo srities, rūšies ir struktūros elementai remiasi principais, kad mokesčių paskatos turėtų būti ekonomiškai efektyvios, tikslingos, paprastos įmonėms ir administratoriams suprasti ir taikyti ir turėtų užtikrinti neabejotiną ir savalaikę paramą įmonėms, priimančioms sprendimus dėl švarių investicijų. Mokesčių paskatų poveikis yra tuo didesnis, kuo įmonės, priimančios sprendimus dėl švarių investicijų, yra labiau įsitikinusios, kad gaus visą valstybėje narėje taikomos paskatos vertę ir investavusios naudą pajus palyginti greitai. Todėl rekomendacijoje siūloma švarioms investicijoms taikyti pagreitinto mokestinio nusidėvėjimo ir nuostolių perkėlimo į būsimą laikotarpį taisykles. Joje taip pat rekomenduojama, kad, kai tai įmanoma pagal nacionalinę mokesčių sistemą, valstybės narės siektų, kad mokesčių kreditai būtų grąžintini, ir (arba) leistų juos atskaityti iš įvairesnių mokesčių nei pelno mokestis;

(11) empiriniai duomenys paprastai rodo, kad už pajamomis grindžiamas mokesčių paskatas, pvz., mažesnius pelno mokesčio tarifus arba lengvatinį pajamų iš patentų apmokestinimą, ekonomiškai efektyvesnė priemonė papildomoms investicijoms generuoti yra išlaidomis grindžiamos mokesčių paskatos. Išlaidomis grindžiamos mokesčių paskatos gali būti atskaitytos iš mokesčio bazės, pvz., pagreitintas nusidėvėjimas, arba iš mokėtino mokesčio, pvz., mokesčių kreditai. Šioje rekomendacijoje daugiausia dėmesio skiriama išlaidomis grindžiamoms mokesčių paskatoms;

(12) iš mokesčio bazės atskaitomos mokesčių paskatos gali būti taikomos pagreitinto nusidėvėjimo forma, o tai gali turėti didelį teigiamą poveikį gamybinėms investicijoms. Nusidėvėjimo taisyklės yra pagrindinis daugumos pelno mokesčio sistemų bruožas ir daro didelį poveikį mokesčio bazei. Dėl infliacijos ir įmonės kapitalo kaštų lėtesnio mokestinio nusidėvėjimo taisyklės įmonėms sumažina tikrąją investicijoms taikomos mokesčių atskaitos vertę. Pagreitintas nusidėvėjimas leidžia mokesčių tikslais pripažinti didesnius nusidėvėjimo kaštus ankstesniais turto naudojimo laikotarpio metais. Todėl tai yra mokesčio atidėjimas, o ne galiausiai mokėtino mokesčio sumos sumažinimas;

(13) neatidėliotinas išlaidų pripažinimas sąnaudomis yra viena iš mokesčių mokėtojams palankiausių pagreitinto nusidėvėjimo formų, nes mokesčių mokėtojas turi teisę visą nudėvimąją sumą pripažinti kaip atskaitą apmokestinimo tikslais tais mokestiniais metais, kuriais atliekama investicija. Dėl to sumažėja įmonės mokesčio bazė investavimo mokestiniais metais, o kartu sumažėja mokesčio įsipareigojimas ir atlaisvinamos lėšos galimoms investicijoms. Todėl neatidėliotino išlaidų pripažinimo sąnaudomis ir pagreitinto mokestinio nusidėvėjimo taisyklės įmonėms suteikia pranašumą dėl pinigų srauto, taip pat sumažina arba pašalina neigiamą pelno mokesčio poveikį susijusiems investavimo sprendimams;

([5]) Žr. čia: https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2025-cisaf_lt.

(14) diskrecinis arba lankstus nusidėvėjimas sudaro sąlygas įmonėms turto nusidėvėjimą apskaičiuoti joms patogiu laiku, pvz., atidėti neatidėliotiną išlaidų pripažinimą sąnaudomis, jei jos neturi pakankamai apmokestinamųjų pajamų, kad galėtų visiškai juo pasinaudoti konkrečiais metais;

(15) mokesčių paskatos, kurias galima atskaityti iš galiausiai mokėtino mokesčio sumos, yra mokesčių kreditai. Taikant išlaidomis grindžiamus mokesčių kreditus, kredito suma apskaičiuojama atsižvelgiant į išlaidas, faktiškai patirtas atliekant atitinkamą investiciją. Mokesčių kreditai visų pirma taikomi pelno mokesčio sistemoje. Mokesčių kreditų veiksmingumas ir efektyvumas skatinant papildomas gamybines investicijas priklauso nuo pasirinktos struktūros, įskaitant teikiamos lengvatos ir lankstumo mastą, taip pat nuo ekonominių aplinkybių, kuriomis jie nustatomi. Kai kurie mokesčių kreditai gali turėti panašų poveikį kaip dotacijos; tokiu atveju valstybės narės turėtų atidžiai apsvarstyti, ar ir kokiomis aplinkybėmis mokesčių kreditai, ar dotacijos yra tinkamiausia naudoti paramos investicijoms forma;

(16) kai kurie mokesčių mokėtojai tais metais, kuriais atliekama investicija, arba kai kuriais vėlesniais metais gali patirti nuostolių arba gauti nedidelį apmokestinamąjį pelną. Tokiu atveju dėl nepakankamo pelno mokesčio įsipareigojimo atitinkamais metais mokesčių mokėtojai iš pradžių gali neturėti galimybės visapusiškai pasinaudoti neatidėliotino išlaidų pripažinimo sąnaudomis arba pagreitinto nusidėvėjimo nuostatomis arba atskaityti mokesčio kredito vertės. Kad visi mokesčių mokėtojai galėtų visapusiškai ir vienodai pasinaudoti mokesčių paskatų politika, valstybės narės raginamos įgyvendinti dosnias nuostatas, leidžiančias įmonėms nuostolius ir nepanaudotus mokesčių kreditus perkelti ketverius metus. Valstybės narės taip pat raginamos išnagrinėti galimybę leisti įmonėms investicijų dalį arba visą sumą lanksčiai atskaityti kaip mokestinį nusidėvėjimą pirmaisiais arba bet kuriais vėlesniais mokestiniais metais. Kai tai įmanoma pagal nacionalinę sistemą, valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę leisti įmonėms mokesčių kreditus atskaityti iš įvairesnių mokesčių. Be to, valstybės narės raginamos išnagrinėti, ar būtų įmanoma numatyti galimybę grąžinti visas mokesčių kreditų sumas, kurios lieka nepanaudotos po ketverių metų;

(17) 2025 m. kovo 5 d. Komisija paskelbė Automobilių pramonės veiksmų plano komunikatą ([6]) ir Komunikatą dėl įmonių transporto priemonių parkų dekarbonizacijos ([7]). Ji taip pat pranešė, kad iki 2025 m. pabaigos pateiks teisėkūros iniciatyvą, kuria siekiama sumažinti įmonių transporto priemonių parkų priklausomybę nuo iškastinio kuro, 2026 m. – rekomendaciją dėl fiskalinių ir nefiskalinių paklausos paskatų, taip pat Investicijų į darnųjį transportą planą. Būtina, kad Europos automobilių pramonė ne tik pati pereitų prie visai netaršių transporto priemonių, bet ir nustatytų to perėjimo kryptį. Konkrečiai, spartesnis įmonių transporto priemonių parkų pildymas visai netaršiomis transporto priemonėmis gali būti naudingas Europos automobilių pramonei ir padėti padidinti jos konkurencingumą bei atsparumą. Apskritai įmonių automobiliams taikoma apmokestinimo tvarka yra pagrindinis veiksnys, lemiantis transporto priemonių pasirinkimą. Todėl mokestinės priemonės, pvz., šioje rekomendacijoje išdėstytos mokesčių paskatos ir principai, yra puiki galimybė paspartinti perėjimą prie visai netaršių transporto priemonių;

(18) paprastos, greitos ir efektyvios administracinės procedūros yra svarbios siekiant padidinti mokesčių paskatų įsisavinimą ir užtikrinti, kad įmonės, priimdamos investavimo sprendimus, visapusiškai atsižvelgtų į tų paskatų suteiksimą naudą. Todėl valstybėms narėms rekomenduojama kuo labiau sumažinti administracinę naštą, susijusią su mokesčių paskatų taikymu, ir jas parengti taip, kad būtų užtikrinta, jog įmonės galės laiku pasinaudoti visa paskatos verte. Kaip pabrėžiama Švarios pramonės kurso komunikate, tiek energijai imliai pramonei, tiek švarioms technologijoms svarbu, kad Sąjungoje galėtume gaminti ateities technologijas;

(19) nors Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktu bus padidintas nulinio balanso technologijų sektoriaus konkurencingumas, bus pritraukta investicijų ir pagerintos galimybės Europos Sąjungoje švarioms technologijoms patekti į rinką, tam tikroms investicijoms į švarias technologijas gali reikėti papildomos paramos, kad būtų užtikrintas pajėgumo didinimas Sąjungoje. Taip būtų sudarytos sąlygos spartinti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir didinti Europos atsparumą šioje srityje, visų pirma siekiant stiprinti europinę švarių technologijų vertės grandinę ir taip padėti pasiekti Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akte nustatytą 40 % lyginamąjį rodiklį. Be minėtų atsparumo argumentų, valstybės narės raginamos apsvarstyti socialinės politikos tikslus, kad būtų galima numatyti pokyčius dėl perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir skatinti siekti teisingų darbo rinkos rezultatų, pavyzdžiui, teisingo darbo užmokesčio, deramų darbo sąlygų, mokymo ir sąžiningo profesinės veiklos keitimo. Tai padės kurti kokybiškas darbo vietas ir užtikrinti jų tvarumą, taip pat siekti nulinio balanso tikslų;

([6]) COM(2025) 95 *final*.

([7]) COM(2025) 96 *final*: Šiuo metu ES teisės aktuose nėra apibrėžta, kas yra įmonių transporto priemonių parkas. Šiame komunikate visos juridinių, o ne fizinių, asmenų užregistruotos transporto priemonės laikomos įmonių transporto priemonėmis. Išskyrus, be kita ko, greitosios pagalbos automobilius, gaisrinius sunkvežimius ir kt.

(20) kai kurioms valstybėms narėms gali reikėti padengti laikinas arba nuolatines fiskalines išlaidas, susijusias su mokesčių paskatų taikymu švarioms investicijoms skatinti. Šiuo atveju valstybės narės galėtų išnagrinėti galimybes sumažinti mokesčių atotrūkį. Be kita ko, galėtų būti atliekamas esamų mokesčių išlaidų, ypač tų, kurios gali būti ekonomiškai neefektyvios, gali skatinti iškastinio kuro vartojimą ir (arba) nustatyti paskatas, kurios neatitinka švarios pramonės kurso ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119 ([8]) (Europos klimato teisės akto) tikslų, sąnaudų ir naudos vertinimas. Kad būtų užtikrintas politikos priemonių derinio nuoseklumas ir efektyvumas, labai svarbu švarioms investicijoms skatinti taikomas mokesčių paskatas derinti su kita politika, kuria tinkamais kainų signalais toliau būtų daroma įtaka veiklai, turinčiai neigiamą išorinį poveikį aplinkai, be kita ko, laipsniškai nutraukiant subsidijas iškastiniam kurui. Pastangos gerinti mokestinių prievolių vykdymą taip pat gali padėti kompensuoti paramos švarioms investicijoms išlaidas, kartu užtikrinant, kad bendras mokesčių derinys būtų palankesnis investicijoms ir augimui;

(21) koordinuodamos politiką, kaip numatyta pagal Švarios pramonės kurso komunikatą, valstybės narės turėtų informuoti Komisiją apie nacionalines priemones, kurių imtasi šiai rekomendacijai įgyvendinti, ir apie tai, kaip jomis faktiškai naudojasi mokesčių mokėtojai. Svarbu reguliariai vertinti mokesčių paskatų veiksmingumą. Kai aktualu, taip pat gali būti naudojami esami ES procesai ir forumai, įskaitant Mokesčių sistemų struktūrų ekspertų grupę arba IV darbo grupę, siekiant remti rekomendacijos įgyvendinimo stebėseną ir keistis geriausia patirtimi, be kita ko, naudojantis skaitmeniniais sprendimais, kad būtų padidintas skaidrumas ir efektyvumas. Šie veiksmai taip pat suteiks Komisijai galimybę reguliariai teikti ataskaitas dėl priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi rekomendacijai įgyvendinti, be kita ko, jos teikiamoje metinėje bendrosios rinkos konkurencingumo ataskaitoje atidžiai stebint pagal švarios pramonės kursą padarytą pažangą priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir konkurencingumo srityje;

(22) valstybių narių pagal šią rekomendaciją įgyvendinamos priemonės nedaro poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams;

(23) kai šiai rekomendacijai įgyvendinti nustatytos mokesčių paskatos yra susijusios su valstybės pagalba, Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemoje numatytos konkrečios sąlygos, kad pagalba būtų suderinama su vidaus rinka ([9]). Visų pirma mokesčių kreditai gali būti suteikiami neviršijant tam tikrų viršutinių ribų pagal Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.1 skirsnį, siekiant skatinti švarių technologijų gamybos pajėgumą. Be to, Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 5 skirsnyje nustatytomis sąlygomis valstybės pagalba, be kita ko, mokesčių kreditų forma, gali būti teikiama pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui remti;

(24) be to, kai valstybės pagalba teikiama taikant pagreitintą arba lankstų nusidėvėjimą, kad būtų remiama nulinio balanso technologijų įrangos paklausa, Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.3 skirsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis tokios mokesčių paskatos bus laikomos suderinamomis su vidaus rinka. Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.3 skirsnyje visų pirma nustatyta, kad turtas turi būti naujas ir visų pirma naudojamas pagalbos gavėjų veiklai;

(25) kai šiai rekomendacijai įgyvendinti skirta valstybės pagalba mokesčių paskatų forma nepatenka į Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos taikymo sritį, valstybės narės taip pat gali atsižvelgti į kitus suderinamumo pagrindus pagal SESV 107 straipsnį. Jeigu paskatos atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 (Bendrojo bendrosios išimties reglamento, BBIR) ([10]), visų pirma III skyriaus 7 skirsnio, reikalavimus, joms netaikoma pareiga pranešti. Apie kitas priemones gali būti pranešama pagal Valstybės pagalbos klimato ir aplinkos apsaugai ir energetikai gaires. Komisija ragina valstybes nares visapusiškai pasinaudoti esamomis galimybėmis pasiekti bendrus švarios pramonės kurso tikslus ir tokias bylas nagrinės pirmumo tvarka,

([8]) 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

([9]) Rekomendacija turi būti skaitoma kartu su Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistema, taip pat bet kokiais tos valstybės pagalbos sistemos pakeitimais, kurie gali būti priimti per kelerius ateinančius metus.

([10]) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj). Be to, per būsimą BBIR peržiūrą bus supaprastintos jo sąlygos ir administravimas.

REKOMENDUOJA:

1. **Bendrieji principai**

1.1. Šioje rekomendacijoje išdėstomi bendri pagrindiniai principai, kuriais valstybės narės turi vadovautis nustatydamos ir rengdamos mokesčių paskatas, kuriomis prisidedama prie švarios pramonės kurso tikslų įgyvendinimo. Ji yra platesnio ir kintančio politikos priemonių rinkinio dalis ir ja siekiama remti švarias investicijas, t. y. investicijas į švarių technologijų gamybos pajėgumus, švarių technologijų paklausą ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą.

1.2. Rekomendacijos nuostatos nedaro poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams ir taikytinai valstybės pagalbos sistemai, visų pirma Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemai. Įgyvendinant šią rekomendaciją, jeigu mokesčių priemonės yra susijusios su valstybės pagalba ir jų taikymo sritis yra tokia pati kaip Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos, atitinkamuose Švarios pramonės kurso pagalbos sistemos skirsniuose nustatytos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka sąlygos ([11]) pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Valstybėms narėms rekomenduojama prireikus atsižvelgti į tai, kad Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistema yra laikina.

1.3. Valstybės narės, nustatančios mokesčių paskatas, kuriomis siekiama prisidėti prie švarios pramonės kurso tikslų, primygtinai raginamos tokias paskatas parengti tinkamai atsižvelgdamos į pagrindinius principus, kuriais grindžiamas apgalvotas ir ekonomiškai efektyvus mokesčių paskatų naudojimas patikimoje ir veiksmingoje mokesčių sistemoje.

1.4. Šioje rekomendacijoje propaguojamų mokesčių paskatų taikymo sritis, rūšis ir struktūra remiasi principu, kad mokesčių paskatos turėtų būti ekonomiškai efektyvios, tikslingos, paprastos įmonėms ir administratoriams suprasti ir taikyti, netaikomos investicijoms į iškastinio kuro infrastruktūrą ir (arba) iškastinį kurą vartojančius įrenginius, taip pat turėtų užtikrinti tam tikrą ir savalaikę paramą įmonėms, priimančioms sprendimus dėl švarių investicijų. Mokesčių paskatas švarioms investicijoms skatinti raginama parengti taip, kad sprendimus dėl investicijų priimančios įmonės visą valstybėje narėje taikomos paskatos naudą pajustų palyginti greitai. Todėl rekomendacijoje siūloma švarioms investicijoms taikyti pagreitinto mokestinio nusidėvėjimo taisykles, išlaidas iš karto pripažįstant sąnaudomis, ir nuostolių perkėlimo į būsimą laikotarpį taisykles. Joje taip pat rekomenduojama, kad, kai tai įmanoma pagal nacionalinę mokesčių sistemą, valstybės narės siektų, kad mokesčių kreditai būtų grąžintini, ir (arba) leistų juos atskaityti iš įvairesnių mokesčių nei pelno mokestis.

1.5. Valstybės narės taip pat primygtinai raginamos mokesčių paskatų, kuriomis prisidedama prie švarios pramonės kurso tikslų, įvedimą derinti su tolesniais veiksmais, kuriais siekiama sumažinti subsidijas iškastiniam kurui ir jas laipsniškai panaikinti.

2. **Mokesčių kreditai pakankamam švarių technologijų gamybos pajėgumui užtikrinti ir priklausomybei nuo iškastinio kuro mažinti**

2.1. Valstybėms narėms rekomenduojama numatyti mokesčių lengvatą mokesčių kredito forma investiciniams projektams, kurie sukuria papildomą galutinių produktų, pagrindinių specifinių komponentų ir ypatingos svarbos žaliavų gamybos pajėgumą, kaip nurodyta Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.1 skirsnyje.

2.2. Teikdamos valstybės pagalbą mokesčių kreditų forma, kad įgyvendintų 2.1 punktą, valstybės narės turės laikytis Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.1 skirsnyje išdėstytų suderinamumo sąlygų. Visų pirma jame reikalaujama, kad pagalbos suma vienam projektui neviršytų 150 mln. EUR, o pagalbos intensyvumas neviršytų 15 % tinkamų finansuoti išlaidų, kai investicinis projektas vykdomas ne remiamose vietovėse, arba 200 mln. EUR ar 350 mln. EUR vienam projektui, o pagalbos intensyvumas – 20 % ar 35 % tinkamų finansuoti išlaidų, kai investicinis projektas vykdomas tam tikrose konkrečiose remiamose vietovėse. Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistema taip pat leidžia padidinti pagalbos intensyvumą, kai projektus vykdo mažosios ir vidutinės įmonės.

([11]) Dėl pagalbos negali būti mažinami esmines energijos ar susijusių paslaugų teikimo išlaidas atitinkantys mokesčiai ar rinkliavos (pavyzdžiui, tinklo mokesčiai arba mokesčiai, kuriais finansuojami pajėgumų užtikrinimo mechanizmai).

2.3. Valstybėms narėms taip pat rekomenduojama taikyti paskatas ir numatyti mokesčių lengvatą mokesčių kredito forma investicijoms, kuriomis mažinamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis arba didinamas pramoninės veiklos energijos vartojimo efektyvumas, visų pirma įmonėms, įgyvendinančioms ir atskleidžiančioms įmonių pertvarkos planus, suderintus su Europos klimato teisės aktu.

2.4. Teikdamos valstybės pagalbą mokesčių lengvatų forma, kad įgyvendintų 2.3 punktą, valstybės narės turės laikytis Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 5 skirsnyje išdėstytų suderinamumo sąlygų. Visų pirma jame reikalaujama, kad pagalbos suma vienam projektui neviršytų 200 mln. EUR, o pagalbos intensyvumas gali būti nuo 20 % iki 60 %, priklausomai nuo investicijos rūšies. Taip pat nurodyta, kad pagalbos intensyvumą galima padidinti, kai projektus vykdo mažosios ir vidutinės įmonės ([12]).

2.5. Mokesčių kreditas, atitinkantis per mokestinius metus patirtas tinkamas finansuoti išlaidas, pirmiausia turi būti atskaitomas iš mokesčių mokėtojo mokėtino pelno mokesčio. Jeigu mokesčių kreditas atitinkamais mokestiniais metais neišnaudojamas, valstybėms narėms rekomenduojama likusią mokesčių kredito sumą leisti perkelti ketverius metus. Kai tai įmanoma pagal nacionalinę sistemą, valstybės narės taip pat galėtų leisti mokesčių mokėtojams mokesčių kreditus atskaityti iš kitų mokėtinų nacionalinių mokesčių.

2.6. Jeigu atliekamas perkėlimas, tačiau mokesčių kreditas vis tiek neišnaudojamas per ketverius metus, valstybėms narėms rekomenduojama tuo metu grąžinti likusią sumą mokesčių mokėtojui. Kai taikoma, toks grąžinimas turi atitikti Tarybos direktyvoje (ES) 2022/2523 ([13]) nustatytas nuostatas dėl reikalavimus atitinkančių grąžintinų mokesčių kreditų.

3. **Didesni mokesčių kreditai investiciniams projektams, kuriais prisidedama prie atsparumo**

3.1. Nedarant poveikio Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.1 skirsnyje nustatytoms suderinamumo sąlygoms, rengdamos mokesčių kreditus investiciniams projektams, kaip nurodyta 2.1 punkte, valstybės narės raginamos įtraukti atsparumo politikos tikslus, jeigu toks įtraukimas atitinka Sąjungos teisę ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus. Tai gali būti daroma numatant didesnius mokesčių kreditus. Tuo tikslu valstybės narės raginamos ypatingą dėmesį skirti šioms rengimo sąlygoms:

a) vykdant investicinį projektą gaminamas nulinio balanso technologijos galutinis produktas arba nulinio balanso technologijos pagrindinis specifinis komponentas, kurio priklausomybės nuo vienos trečiosios valstybės lygis šiuo metu yra aukštas, vadovaujantis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1735 ([14]) 29 straipsnio 2 dalį priimtu įgyvendinimo aktu ir atnaujinta paskelbta informacija;

b) investicinis projektas pripažintas strateginiu projektu pagal Reglamento (ES) 2024/1735 13 ir 14 straipsnius;

c) investicinis projektas vykdomas teritorijoje, kurią valstybės narės pagal Reglamento (ES) 2024/1735 17 straipsnį laiko nulinio balanso technologijų spartinimo slėniu;

d) investicinį projektą teigiamai įvertino Inovacijų fondas ir jam suteiktas suverenumo ženklas, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/795 ([15]) 4 straipsnyje, arba

([12]) Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 154 ir 155 punktai.

([13]) 2022 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/2523 dėl visuotinio minimalaus tarptautinių įmonių grupių ir didelių vietos subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (OL L 328, 2022 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

([14]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (OL L, 2024/1735, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

([15]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241, (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

e) investicinis projektas pripažintas strateginiu projektu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1252 ([16]) 6 ir 7 straipsnius.

4. **Pagreitintas mokestinis nusidėvėjimas siekiant remti švarių technologijų įrangos paklausą, taikomas visai išlaidų sumai, šias išlaidas iš karto pripažįstant sąnaudomis**

4.1. Valstybėms narėms rekomenduojama numatyti lengvatą apmokestinimo tikslais – pagreitintą nusidėvėjimą, taikomą visai išlaidų, patirtų mokestiniu laikotarpiu įsigyjant arba išsinuomojant švarių technologijų įrangą, sumai, šias išlaidas iš karto pripažįstant sąnaudomis, kaip nustatyta Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.3 skirsnio 182 punkte.

4.2. Rekomenduojama, kad įgyvendindamos 4.1 punktą valstybės narės pirmenybę teiktų neatidėliotinam nusidėvėjimui, taikomam visai tokių išlaidų sumai, arba didžiausiai nusidėvėjimo normai, leidžiamai pagal nacionalines apmokestinimo taisykles. Kai visų išlaidų neatidėliotinas pripažinimas sąnaudomis neleidžiamas, valstybėms narėms rekomenduojama leisti įsigijimo metais sąnaudomis pripažinti sumą, lygią bent 30 % tinkamų finansuoti išlaidų.

4.3. Teikdamos valstybės pagalbą pagreitinto nusidėvėjimo forma, kad įgyvendintų 4.1 ir 4.2 punktus, valstybės narės turės laikytis Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 6.3 skirsnyje išdėstytų suderinamumo sąlygų. Tai pirmiausia reiškia, kad turtas turi būti naujas ir visų pirma naudojamas pagalbos gavėjų veiklai. Jame taip pat nustatyta, kad apskaičiuoti bendrojo subsidijos ekvivalento nereikalaujama ir kad pagreitintas nusidėvėjimas toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms gali būti taikomas kartu su bet kokia kita valstybės pagalba arba iš centralizuotai valdomų ES lėšų. Neatidėliotinas išlaidų pripažinimas sąnaudomis neturėtų būti taikomas turtui, kuris nudėvimas per daugiau kaip 15 metų ([17]).

4.4. Valstybėms narėms taip pat rekomenduojama suteikti lankstumo mokesčių mokėtojams, atitinkantiems pagreitinto nusidėvėjimo taikymo reikalavimus, ir leisti jiems nuspręsti, kokį nusidėvėjimo grafiką taikyti visai to turto nudėvimajai sumai. Tuomet mokesčių mokėtojai galėtų pasirinkti taikyti standartines nusidėvėjimo taisykles, pagreitintą nusidėvėjimą visai to turto nudėvimajai sumai arba pagreitintą nusidėvėjimą tik daliai tos sumos (diskrecinį nusidėvėjimą).

4.5. Nedarant poveikio valstybės pagalbos taisyklių taikymui, valstybės narės taip pat galėtų apsvarstyti galimybę pagreitintą nusidėvėjimą taikyti visai netaršioms įmonių transporto priemonių parko ([18]) transporto priemonėms. Kai tokios priemonės yra susijusios su valstybės pagalba, Reglamente (ES) Nr. 651/2014, visų pirma III skyriaus 7 skirsnyje, numatytos sąlygos ir ribos, kad valstybės pagalbą būtų galima laikyti suderinama su vidaus rinka ir netaikyti SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti.

5. **Didesnio masto pagreitintas nusidėvėjimas įsigyjant švarių technologijų įrangą, kuria prisidedama prie atsparumo**

5.1. Valstybės narės, tinkamai atsižvelgdamos į taikytinas suderinamumo sąlygas, nustatytas Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemoje arba BBIR, 4.1 ir 4.5 punktuose nurodytoms įsigijimo arba nuomos išlaidoms, kuriomis prisidedama prie atsparumo, raginamos taikyti didžiausio masto pagreitintą nusidėvėjimą, jeigu tokia tvarka atitinka Sąjungos teisę ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus.

([16]) 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1252, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (OL L, 2024/1252, 2024 5 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

([17]) Švarios pramonės kurso valstybės pagalbos sistemos 181 punkto 103 išnaša.

([18]) COM(2025) 96 *final*: Šiuo metu ES teisės aktuose nėra apibrėžta, kas yra įmonių transporto priemonių parkas. Šiame komunikate visos juridinių, o ne fizinių, asmenų užregistruotos transporto priemonės laikomos įmonių transporto priemonėmis. Išskyrus, be kita ko, greitosios pagalbos automobilius, gaisrinius sunkvežimius ir kt.

5.2. Įgyvendindamos šį punktą ir siekdamos užtikrinti, kad konkretūs remiami nulinio balanso technologijos galutiniai produktai prisidėtų prie atsparumo, valstybės narės raginamos įkvėpimo semtis iš antrinės teisės aktų, priimtų pagal Reglamento (ES) 2024/1735 29 straipsnio 2 dalį.

6. **Įgyvendinimas ir ataskaitų teikimas**

6.1. Valstybės narės raginamos taikyti šioje rekomendacijoje nustatytas mokesčių paskatas. Visų pirma valstybės narės raginamos iki 2025 m. gruodžio 31 d. informuoti Europos Komisiją apie priemones, kurių jos ėmėsi arba apie kurias paskelbė siekdamos įgyvendinti šią rekomendaciją, taip pat apie bet kokias jau nustatytas priemones ir jų pakeitimus. Ataskaitų teikimo ir šios rekomendacijos įgyvendinimo stebėjimo tikslais taip pat bus svarstoma galimybė pasinaudoti esamais *forumais*, visų pirma Mokesčių sistemų struktūrų ekspertų grupe, ir ataskaitų teikimo priemonėmis, visų pirma bendru ES ir EBPO klausimynu dėl mokesčių reformų.

6.2. Valstybėms narėms rekomenduojama reguliariai vertinti priemonių, kurių jos ėmėsi šiai rekomendacijai įgyvendinti, veiksmingumą ir keistis geriausia praktika pasinaudojant esamu ES forumu.

Priimta Briuselyje 2025 m. liepos 2 d.

Komisijos vardu
Wopke HOEKSTRA
Komisijos narys